

da je preprečila nesrečo in velikansko škodo. Proračun ima za regulacije sledeče stroške:

Za Pesnico	500.000 Din
Za Mislinjo	200.000 "
Za Mežo pri Guštanju	100.000 "
Za Dravinjo	100.000 "
Za Žitnico	100.000 "
Za Trnjava	100.000 "
Za Ščavnico	10.000 "

Ker bodo letos regulacije na nekaterih potokih končane, pridejo v prihodnjem proračunskem letu drugi na vrsto.

Za kmetijstvo.

Celotni proračun za kmetijstvo znaša 5.003.357 Din. V tem so obsežne kmetijske šole, ki jih je oblastna skupščina prevzela, kmetijski tečaji, podpore za poljedelstvo, živinorejo, vinarstvo in sadjarstvo, združništvo, živino-zdravništvo, gozdarstvo, čebelarstvo, hmeljarstvo in sploh za vse različne panoge kmetijstva. Ta oddelek proračuna kaže, kako skrbno je oblastna skupščina šla na delo za napredek našega kmetijstva.

Za zdravstvo.

Oblastna skupščina je prevzela od države vse zdravstvene ustanove, vse bolnice in hiralnice, zdravstveno službo po okrožjih. Za vse te izdatke potrebuje 7.951.570 Din. Naše bolnice so bile vsa ta leta zanemarjene in treba je veliko popraviti. V ta namen je oblastna skupščina najela posojilo od 2.000.000 Din in bo s tem denarjem povečala bolnico v Mariboru in Celju. Prvotno se je nameravalo najeti še posojilo 10.000.000 Din za zidanje lastne umobolnice. Ker pa bi se za to težko našlo primerno kritje, doklad na davke pa oblastna skupščina noče vpeljati, ker so že davki itak preveč visoki, se je to delo odložilo na poznejši čas. Oblastnemu odboru se je svetovalo, da stopi v stik z usmiljenimi brati v Vrhu pri Žalcu, da se tam pripravi umobolnica za one bolnike, ki bi jih ljubljanska umobolnica ne mogla sprejeti.

Za najrevnejše.

Gotovo bo vsak odobral, da je oblastna skupščina mislila tudi za najrevnejše med nami: na zanemarjeno in zapuščeno dečo, na siromašne in onemogle po naših občinah, na one, ki morajo s trebuhom za kruhom, na viničarje, na one, ki so brez stanovanj, ki iščejo dela, in je za vse to določila izdatkov 1.288.000 Din.

Za izobrazbo.

Kakor kmetikemu in delavskemu stanu, tako priznava SLS tudi obrtnemu stanu pravico do strokovnega šolstva. Oblastna skupščina je v tem oziru določila nad 300.000 Din. In da bo več prometa, se naj dvigne in smoteno goji tujski promet, zato bo oblastna skupščina žrtvovala v ta namen 150.000 Din. — Revnejšim občinam, ki morajo zidati šole, bo dala primerne podpore, za kar je določila znesek 250.000 Din. — Za revne učence bo razdelila 150 tisoč Din posebno ob meji. — Za društva in razne kulturne naprave je določila lepe svote, vse v skupnem znesku Din 793.000.

Odkod denar?

Kdor je do zdaj bral, kaj bo oblastna skupščina vse izdala v letu 1928 v korist našega ljudstva, je moral pač vprašati, odkod ima vendar oblastna skupščina toliko denarja! Saj vsi stroški znašajo veliko svoto 42.423.171 Din. Ako bi morala oblastna skupščina to veliko svoto kriti z dokladami na naše direktne davke, bi seveda to gospodarstvo kritizirali. Toda SLS, ki je gospodarica v skupščini, je našla vire drugod. Najprej je prejela od Beograda Din 8.460.382. Iz onih posestev, ki so bila nekoč deželna last, kot Rogaška Slatina in druga, bo prejela 14.721.817 Din.

— Odpusti . . . — se ji je bolešno smejalo rumeno dekle. — Ne bodi jezna na . . . Bog s teboj.
— Spremim te! — se je solzila Alice.
— Ne . . . Policaj me bo videl in me imel za vohuna. Lahko noč, ljuba bela prijateljica!

XXII.

Izginila je. Samo senca se vidi. Tudi ta se izgubi v mraku. Dežnik ljubko drži nad glavo in v neki smeri izgine. Malo dekle. Uboga duša. V pomirjenem srcu neše ljubezen, razumevanje, nesrečo . . .

In se smejala . . .
Na obrežju spi mir, toda v mraku se sliši krik. Obstoji in prisluškuje. Krik prihaja vedno bližje.

Kaj more to biti?
Srdit glas vodi krik. Top, težek, črn . . .
— Dol z Japonsko! — se sliši z ulice.

Kaj hočejo? Ko da prihaja množica. V temi bobni kamenita ulica pod njihovimi nogami. Od pristanišča se vali preklinjanje. Sum narašča. Pred vrati počasi strel.
— Stoj! zakriči policaj.

Tisti topi, težki, črni glas se dvigne nad množico in napolni svetlikajočo se noč. Aha! Plamenice plapolajo pred vrati in tisti težki glas hripavo udarja nad množico, ko ropotača, ki vabi duhove.

— Tu stanuje dekle, ki je spravilo San-Francisko katastrofo! — se iskri plamenica v eni roki. — Alice ji je ime . . . Ona je kriva! Njena vražja ljubezen je prinesla uničenje . . . Pet otrok mi je zgorelo v ognju in žena je oslepele . . . Ljudje! Linč . . . Držimo sodbo! Mi smo trpeli. Tam noter je dekle . . . morilka . . . Mi smo trpeli, jokali in javkali . . . in naša je pravica življenja!

— Tako je! — je zadonela množica. — Linč! —
— Stoj! — mrzlo prekriči krik redarjeva beseda.
— V imenu meščanstva, proč! — poveljuje oni črni, srditi glas. — Morilko San-Franciska moramo linčati! . . .
— Tako je! — divja jeza ljudstva. — V stran!

Redar žvižga, kletev šumi, suvajo se . . . zopet počasi strel . . . in množica vdere skozi vrata z gorečimi plamenicami.

— V hišo! — poveljuje vodja.
In množica ukajoč udara naprej. Kričeča tolpa hudi-

Iz državnega proračuna leta 1927-28 prejme še 1.426.510 Din. Ker pa te svote še ne krijejo vseh izdatkov, je oblastna skupščina določila sledeče takse: Takso na ponočevanje, ples, kvartanje, ki bo nesla 1.000.000 Din; takso na automobile in motorje, ki bo nesla 841.000 Din; takso na kinopredstave, kar bo dalo 300.000 Din; taksa na lovske karte bo dala 80.000 Din, taksa od zakupnikov lovišč 200 tisoč Din; 25% doklada na težko industrijo 400.000 Din; taksa na dohodke upravnih svetnikov bank 100.000 Din; 100% doklada na pivo bo dala 3.400.000 Din, 100% doklada na žganje, rum in likerje 800.000 Din; 100% doklada na špirit 3.600.000 Din; 50% vinska trošarina 2.479.462 D; oblastna davčina na električni tok 1.600.000 Din.

S temi dohodki pa se bo lahko pokrilo vse izdatke. Te takse so tako naložene, da jih pravzaprav nihče prav ne občuti in jih nihče ni prisiljen plačati, plačuje jih le tisti, ki si kaj privoščijo. To bo pa že šlo!

Modro gospodarstvo SLS.

Iz zborovanja oblastne skupščine v Mariboru je to še najbolj zanimivo, kako so naši nasprotniki kar po vrsti vstajali in začeli govoriti: »Priznati moramo, da večina (to je SLS) modro gospodarila! — Ako to celo naši nasprotniki priznavajo, koliko bolj bodo to priznali naši prijatelji in somišljeniki po vsej pokrajini. Priznati je treba, sicer, da tudi SLS ne zna delati čudežev, da bi vse v enem letu napravila. Veseli pa smo lahko, da smo obl. skupščino zaupali ravno SLS, ki zna čuvati ravno gospodarsko šibkejše in zna tako gospodariti, da kmetov, delavcev in obrtnikov ne zadene s kakimi dokladami. Zunaj med narodom znajo nasprotniki sicer vse mogoče govoriti in morda tudi lagati. Delo pa bo, ki bo pričelo za SLS.

Razni predlogi.

Oblastna skupščina je sprejela več ustmenih in pisanih predlogov, ki so po veliki večini vsi prišli iz vrst poslancev SLS. Naši poslanci so vsi brez razlike zelo delavni in skrbni za svoje okraje. Tu moremo navesti samo najvažnejše. Skupščina je sprejela predloge: 1. Naša univerza v Ljubljani mora v celoti ostati še nadalje. 2. Ukiniti se mora nameravana določba, da bi se 50 km od drž. meje ne smelo brez posebnega dovoljenja prodajati posestva. 3. Vojaška oblast naj nič več ne kliče vprežne živine, konje in vole na orožne vaje. Ostali predlogi od posameznih poslancev so posebne okrajne potrebe.

Politični novoletni darovi.

Delo SLS za narod — velik dar!

SLS dela za svoj narod v Beogradu in doma. Njeno delo v Beogradu je sedaj glavno na tem, da se zjednačijo davki. Naša stranka dela tiho in stvarno. Nasprotniki pa vpijejo in to s tem namenom, da preprečijo zjednačenje davkov. Kljub temu pa se je posrečilo, da se bo dohodnina odpravila. Za nazaj, za leto 1927, bomo še plačali ta davek, ker je tako v proračunu, za bodoče pa tega davka ne bo več. Poleg tega pridejo še razne druge davčne olajšave, o katerih pa bomo še pisali. — Delo SLS doma, ki je ravno pripravila proračune v visokih svotah in zopet tako, da revnejši sloji niso prizadeti, bo pa delo SLS služilo v prvi vrsti tudi tem, je zopet lep dar našemu narodu.

Obrekovanje in laž — dar nasprotnikov!

V naslovih svojih člankov pišejo, da se bode vpeljalo nove davke, pozneje v drobnem tisku šele povedo, da — v Srbiji, ker se bodo s finančnim zakonom davki zjednačili. Mi smo na vladi, mi pripravljamo ta zakon, ki bi ga nasprotniki lahko pripravili že skozi vseh devet let, kar so vladali, pišejo pa, da je to — njihova zasluga.

Novo leto prihaja. Stranke pa ostajajo enake SLS bo delala — naši nasprotniki pa bodo lagali . . .

čev. Na potnih obrazih se temno-rudeče blešči svetloba plamenic.

Svetloba plamenic se razlije v parku, plapolanje je škrlatnorudeče. Malo dekle teče proti hiši, da bi nesla glas: Rešite se! Cepetajoč pada v dolgi krikli. Sledi ji rudeča svetloba plamenic.

— Tam teče! — kriči nekdo. — Tam . . . proti verandi . . .

— Ujamite jo!
Zemlja bobni, pod težkimi koraki škriplje presejani pesek, bežečo podijo. Toda Zvonček teče, ubožica . . .

— Stoj!
Na stopnicah verande je že, svetloba plamenic jo obsije, za trenutek se ozre nazaj, toda obraz ji zakriva zlatocvetlična tancica.

— Ujamite jo!
Strel počí, krogla je zdrila omet.
Ubijte jo!

Množica kriče vdre na verando. Kri hoče videti, plo, kadečo se kri, da si ohladi žejo po maščevanju.

— Morilka!
— Tam beži na koncu hodnika. — Ujamite jo!

Na vratih ropoče. Zaprla so. K drugim teče. Tudi ta zastoj trese. Drobnost v par minutah po stokrat udari. In ne slišijo! Ali pa ne upajo odpreti. — Da skozi okno so videli bližajočo se smrt in je niso hoteli pustiti noter . . .

— Ujamite jo!
Ni rešitve. Dekle beži ven na koncu hodnika. V park. Tam se mogoče lahko skrrije ali pa, ako je tudi ubijejo, se druga reši . . . Alice. — Toda kaj je zagrešila ona? Nič. In največ. Ker je Japonka.

— Morilka! Stoj . . .
— O, Ama—Teras—Omi—Kami . . .

Padla. Krogla jo je podrla.
— Mutsuhito . . . — jo je zapustila duša, usta so bila krvava.

Množica se je vsula na njo in jo v trenutku poteptala.
— Užgimo hišo!

Redarska piščal zažvižga v noč in za redarstvom prihaja vojska. Množico so razbili. Druhal, ki je linčala, je odšla, ko odhajajoča burja. En redar je posvetil v solzmatu in krvavo lice žrtve.

Kaj je novega?

Našim senj. naročnikom, čitateljem in prijateljem! — Ta številka »Slovenskega Gospodarja« je zadnja v tej obliki. Prihodnji »Slovenski Gospodar«, ki bo izšel kot prva številka v novem letu, bo že v novi, manjši, bolj prikladni obliki, a v istem obsegu. Danes smo morali končati naš dosedanj podlistek, ker se začne z novim letom nova povest, ki bo obravnavala iskanje zaklada po divjinah Južne Amerike. Prosimo dopisnike za novo obliko lista, naj bodo v poročilih kratki in stvarni. Zaglavje »Dopisi« se bo moralo skrajšati in radi tega naj bodo dopisi krajši, zanimivi in naj vsebujejo nekaj novega ter izvirnega. Uredništvo in uprava sta uverjena, da bodo naši cenjeni naročniki, čitatelji in prijatelji v novem letu zadovoljni z novo obliko in mnogovrstno vsebino »Slovenskega Gospodarja«, ki se bo kot 61. letnik te dni starega leta prenovil in pomladil. Na veselo svidenje v novi obleki po novem letu!

Duhovniške vesti. G. nadžupnik in zlatomašnik Janez Lenart pri Sv. Martinu v Slovenjgradcu je imenovan za častnega kanonika. — G. kaplan Anton Karo v Šoštanju pride za arhivarja k ordinarijatu v Maribor. — G. Radovan Jošt, korni vikar mariborske stolne cerkve, odide v zagrebško nadškofijo. — Prestavljen je g. kaplan Janez Breznik od Sv. Urbana pri Ptuj v Šoštanj.

Neznosen mráz po celi Evropi in tudi po raznih krajih v naši državi. Prve dni prejšnjega tedna je poročalo časopisje, da je nastopila po celi Evropi neznosna zima, kakoršne ne pomnijo že mnogo let ne. Po mestih je več revnejših ljudi zmrznilo. Neznosna zima je proti četrtku pojenjala in na Angleškem in Francoskem so imeli celo dež, ki se je pa takoj spremenil po mestnih ulicah v led. Oledenelost ulic je bila tako opasna, da so morali po večjih mestih Francije in Nemčije za nekaj ur ustaviti promet. Vsa poročila o vremenu so si edina v tem, da bodo začeli po celi Evropi novi sneženi meteži. Vse kraje naše države je zavijala zgornaj omenjene dni pasje ostrá zima. Po južnih krajih so imeli mráza do 22 stopinj pod ničlo. Po Mariboru in okolici je kazal toplomer po 18 do 18 stopinj pod ničlo, po dnevu pa 11 do 12 stopinj. Starejši ljudje pripovedujejo, da je bila tako ostrá zima kakor letos leta 1890. Tedaj je bila Drava pri St. Lovrencu na Pohorju tako na debelo zamrznjena, da so lahko vozili preko najtežje, s hlodi obložene vozove in sani. Letos je zamrznila Drava za pešpot od falskega jez do mosta na Breznu. Led se ni toliko odebil, da bi bil dovolj trden za prevoz. Ljudje v Dravski dolini pravijo, da je led tedaj varen za vozove in sani, kadar sledijo po osneženem ledu preko Drave lisice. Lisice se upa preko ledu le tedaj, ako je tako debel, da ne sliši žival pod seboj toka vode. To zimo še pri Fali niso sledili lisice. Kako neznosen mráz je razsajal po južni Srbiji, pa nam naj pojasni to-le časniško poročilo: Med najhujše od mráza prizadetimi pokrajinami v naši državi je bila te dni Južna Srbija. Na železniški progi med Gjevgljijo in Demir kapijo je strašilo železniške naprave v terek ponoči 20 vojakov. Ko so jih prišle straže zamenjati, so jih našli 17 — mrtvih. Podlegli so ponoči groznemu mrázu in zmrznili.

Par mariborskih novic. V petek krog druge ure popoldne je zadel tovorni avtomobil ob hidrant pred palačo Pokojninskega zavoda na Kralja Petra trgu. Sunek je bil tako silen, da je hidrant odbil in je začela voda iz vodovoda frčati z vsó silo v zrak do prvega nadstropja. Vsa sreča, da so bili večaki na mestu, ki so glavno vodovodno cev zaprli, sicer bi bil celi trg pod vodo. — Na soboto je bil po Mariboru promet z avtomobili prav posebno živahen. Na Sveti večer so prevažali mestni avtomobili do dveh ponoči ljudi. — Zadnji čas so v Mariboru nekako izginili večji zločini, kakor tatvine in vlomi. Nepoštenost je bila tudi po Mariboru pred prazniki v navadi, a letos se je omejila in ko bi le tako tudi ostalo!

»Naše gorice.« Tak je naslov mesečnika, ki nam opiše tako lepo delo po goricah, poljih in travnikih. List

— Saj je to japonska ženska! — je zaklical osuplo. — Tu je dežnik, — je kazal na njega vojak.

Tam je ležala v prahu poleg plavo-rudečega dežnika.

Redar jo je dvignil in počasi prečital napis:

»Oblaki, obstojte in občudujte onega, ki umira pod vami.«

XXIII.

»Zvončka so v San-Francisku linčali. V svojem dvo-rišču smo ji napravili mrtvaški oder. Prosim radio-odgovor. Brinkley.«

Mutsuhito Dsain je otrplo gledal na Marconski brzojav.

— Gospod, kaj je? — je vstopila Breskev.

Znanstvenik je smrtnobled molčal.

— Govori gospod, jaz tako slutim, da je Zvonček umrla . . . — je tarnala starka. — Videla sem poslovilni žarek v očeh, ko je odšla. Vedela sem, da za večno gre . . .

Mutsuhito Dsain je molče prikimal.

— Bog smrti je imel torej usmiljenje z njo? — je tiho zajokala starka. — Zvonček! Ljuba hčerka . . . ucvetličena moja duša . . .

Sklenila je roke in se je zgrudila na kolena. Iz mokrih oči so ji lile solze ko topla ploha. Na ovenelih ustih je sikala bol, kakor goreč premog, ko se pogasi v vodi.

— Ne jokaj, — se je tresla bol na Mutsuhito Dsainovih ustnicah. — Kaj je rekla, ko je odšla?

— Nič, — je zastokala Breskev. — le poljubila me je! Daleč grem, mati Breskev, toda pomiri tudi ljubeza, ker mi bo Dai-Kok pomagal in se vrnem . . .

— Ali si vedela, kam gre?

— Ni povedala . . . Mala, lepa Zvonček!

Iz Mutsuhito Dsainovih oči so privrele solze. Kop . . . Padale so ko diamanti. Breskev je po kolenih prišla do njega.

— Kje je umrla hči? — je dvignila na njega bolestne oči.

— V Ameriki.

— O, gorje mi . . . niti posvečenega mrtvega obraza ne morem videti . . . Moj ljubček, Zvonček! In sedaj takoj grem pred Budo, molila bom za njo in tebe prekolnem, gospod Mutsuhito Dsain . . .

— Zakaj? — jo je tiho vprašal.

— Ti si jo spodil . . . ne vem, zakaj je odšla . . . le

ni le potreben vsakemu vinogradniku, ampak tudi posestniku, poljedelcu in viničarju. O viničarjih pravijo, da podpirajo tri vogle pri vinogradu, kar se tiče dela. Vsak viničar bi moral biti poučen natanko glede napredka v vinogradništvu. Modernega opravljanja gorice se lahko priučijo vsi viničarji iz mesečnika »Naše gorice«. Ormoška graščina, ki ima 23 viničarjev, je naročila za vsakega viničarja po en izvod tega strokovnega lista. »Naše gorice«, kojih prva letošnja številka je že izšla, se naročajo v Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

»Kraljestvo božje«. Ravnikar je izšla 1. številka s sledečo vsebino: Dete nam je rojeno... — Katarina Rostopčin. — Škofje priporočajo in ukazujejo. — Marija pri jasicah. — Temelji krščanskega življenja. — Po kaj smo prišli v Velehrad. — Molitvena osmina za cerkveno zedinjenje. — Vzhodna cerkev. — Iz življenja: Molite za papeža. — Zmaga odločnosti. — Blažena smrt. — Razgled po katoliškem svetu. — Vesti s krščanskega Vzhoda. — Glasnik. — Slovo. — Cerkevni koledar. — Ta vsebina nam kaže, da bo list tudi v Novem letu ostal zvest svoji nalogi, ki jo ima kot glasilo Slomškove bratovščine sv. Cirila in Metoda. Nadaljeval bo Slomškovo apostolsko delo za sveto krščansko edinost, prinašal bo mične zgodbe in življenjepise in razne drobne zanimive vesti iz krščanskega vzhoda, kar se bo vse bralo kakor lepe povesti. Prva številka ima lepo umetniško prilogo in je vrh tega opremljena z mnogimi drugimi slikami. Uredništvo obljublja, da bodo prihodnje številke še lepše. List je res tako lep, da bi naj bila nanj naročena vsaka slovenska družina, posebno pa vsi člani bratovščine sv. Cirila in Metoda in vsi častilci velikega svetega škofa Slomška. — Stane letno samo 10 Din in se naroča pri Upravi v Mariboru, Koroševa ul. 12.

Redni občni zbor društva »Dijaška kuhinja v Mariboru« se vrši v četrtek, dne 29. decembra 1927 ob 20. uri v gostilniških prostorih Narodnega doma z običajnim dnevnim vzporedom. Odbor vabi vse prijatelje mladine, da se udeležijo sestanka v velikem številu.

Ljubljanska oblastna skupščina.

Ljubljanska oblastna skupščina je zborovala od 14. do 22. decembra. V tem zasedanju je bilo glavno delo s proračunom, pa tudi druge važne zadeve so se razpravljale.

Prvotno predloženi načrt proračuna v znesku 60 milijonov 438.575 dinarjev se je potem v finančnem odseku znižal na 55.941.575 Din. K tej vsoti prispeva država okrog 25 milijonov, a ostala vsota se je morala kriti iz novih davkov. Oblastna skupščina se je postavila na stališče, da se morajo novi davčni viri iskati tam, kjer jih ljudje prostovoljno plačajo. Kritje okrog 30 milijonov Din se bode pokrilo tako, da bodo plačevali tisti, ki obiskujejo kino, potem gledališče, 25% doklada k državnemu davku na dobiček družb zavezanih k javnemu polaganju računov, takse na plesne prireditve itd., podobno kakor v mariborski oblasti.

Oblasti so prevzele od raznih ministrstev že več javnih naprav v svojo oskrbo, tako tudi ljubljanska, navajam nekatere: Javno bolnišnico, umobolnico na Studencu, kmetijsko šolo na Grmu itd. Tudi za prosep kmetijstva so določene lepe vsote, tako na primer za zboljšanje hlevov in gnojišč. Tudi se najame investicijsko posojilo za gradnjo novih in preložitve starih cest, kakor tudi za napravo novih vodovodov, podobno tako kot se je delalo na Kranjskem v l. 1908 do 1914, ko je odločevala v takratnem deželnem zboru in odboru naša stranka. Že v tem zasedanju se je predložilo oblastnemu odboru 12 predlogov, tihočih se zgradbe novih cest in mostov. Pri prihodnjem zasedanju februarja pridejo na vrsto tudi predlogi drugih poslancev, med temi tudi poslanci iz brežiškega in laškega okraja.

Smešno vlogo so igrali nekateri poslanci od takozvane kmečko-seljške demokracije. Klub poslancev SLS šteje

41 poslancev, vendar je nastopal enotno. Opozicija, ki šteje 12 poslancev, je bila večkrat razcepljena. Demokratski poslanec Majer iz Vrhnike je v svojem govoru pri davku na žganje svetoval, naj bi se zopet uvedla določitev, koliko sme kmet kuhati žganja. Poslanec iste stranke Bogovič iz Brežic pa se je posebno protivil davku na godbo po gostilnah, v popolnem nasprotju s svojimi tovariši pa je zagovarjal davek na avtomobile.

Poslanci iz brežiško-laškega okraja so vložili v tem zasedanju več predlogov. Poslanec Tratnik glede preložitve klanca na cesti Brežice—Pohanca—Zdole, glede oprostitve trošarine na ono vino, ki se rabi kot plačilno sredstvo za poravnave dolgov in za nabavo raznih življenjskih potrebščin, nadalje predlog za zgradbo ceste skozi občino Steblovnik—Anže—Raztez—Gorica—Pleterje do meje mariborske oblasti, glede podpore občini Sromlje v svrhu popravila občinskih cest, predlog glede brezobrestnega posojila ali izdatne denarne podpore občini trga Rajhenburg v svrhu napeljave električnega toka visoke napetosti od električne centrale TPD na Senovem do trga. Poslanec G. Križnik je vložil predlog za zgraditev ceste Trbovlje—Zagorje ob Savi. Poslanec Deželak je vložil sledeče predloge za zgradbo vodovodov za vasi Marno in Brece pri Dolu v okraju Laško, za vodovod v Laškem in Brstniku pri Laškem. Nadalje predlog za preložitve klanca na okrajni cesti Sv. Marjeta—Dol pri Hrastniku pri vaseh Brezno, Brece in Marno, nadalje predlog za izboljšanje hlevov in gnojnih jam pri kmetijah v laškem okraju, za podporo mlekarstvom zadržništvu v laškem okraju in za podporo občini Marjagradec za popravo in graditev novih občinskih cest. K novim cestnim zgradbam kakr tudi preložitvam klanecv na cestah prispeva oblastni odbor 50%, a drugih 50% občine in okrajni zastop, odnosno cestni odbor. Sklenila se je tudi uredba, da bodo morali tisti, ki ceste prekomerno rabijo, plačevati k vzdrževanju istih. Pri tem pa kmetje niso prizadeti.

Poročila S. L. S.

Odborom vseh krajevnih organizacij SLS! Nedelja, dne 15. januarja 1928 je dan občini zborov krajevnih organizacij SLS. Odbori naj skrbijo, da se ti občni zbori v redu izvršijo. Tozadevne okrožnice smo že razposlali. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Občni zbor krajevnih organizacij SLS. Dan 15. januarja 1928 je določen za občne zbornice krajevnih organizacij SLS. Ti občni zbori so nujno potrebni za prosep in napredek naše misli. Takrat si je treba izvoliti nov odbor in si postaviti cilje za delovanje v bodočem poslovnem letu. Vse podrobnosti za občne zbornice so navedene v okrožnicah. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Sv. Primož na Pohorju. Za občinske volitve je bila pri nas vložena samo ena lista. Dne 26. decembra je bil nanovo izvoljen županom naš vrli dosedanji župan g. Alojz Peruš. Prvi svetovalec in obenem kot županov namestnik načelnik šolskega odbora je kakor do sedaj Gašper Erič, ki je že do sedaj lepe skrbel za našo šolo. Drugi svetovalec je Mihael Kolman. — Šlo je torej pri nas precej gladko, hvala Bogu, brez agitacije in prerekanja. Sicer je pred prevratom naša občina veljala za nemško (nemškutarstvo) blizu 30 let, po prevratu pa za socijalistično. In tudi še pri zadnjih skupščinskih volitvah je bilo precej nezavednih glasov. Vendar se je SLS končno dobro ukoreninila med našimi ljudmi. To pa je zasluga naših mož, zlasti zvestih občinskih odbornikov, predvsem g. župana, ki nesebično žrtvuje svoje moči za blagor občine. Planinske pozdrave vsem somišljenikom!

Sv. Ožbalt ob Dravi. Gospodarski shod o živinoreji, lesni trgovini, novih cestah, konsumnemu društvu, časopisu in drugih važnih panogah, bo priredil tukaj na praznik sv. Antona Puščavnika, v torek, dne 17. januarja 1928, po službi božji opoldne v društveni dvorani pri Lampretu oblastni poslanec gospod: tudi za Brezno, Remšnik, Kaplo,

Sv. Duh in Selnico ter za Slovence tam gori za avstrijsko mejo. Pridite!

Sv. Ana v Slov. gor. Po ljuti volilni borbi v občinski zastope je tudi tokrat SLS sprejela zaupanje velike večine volilcev. Med štirimi občinami, ki so letos glasovale, sta se najbolj častno odrezali: občina Ledinek, ki je sestavila enotno listo SLS, potrjen je celi naš odbor, županil bo zopet naš vneti somišljenik g. Janez Markuš, in občina Zlice, ki ima odbornike same naše odločne možake SLS. Županom je izvoljen g. Vela Karl, sin bivšega mnogoletnega načelnika okrajnega zastopa pri Sv. Lenartu. Zavednim občanom slava! — V občini Kremberg pa so vkljub dvema listama demokratije častno propadli. Izmed sedem odbornikov so štirje izvoljeni na listo SLS, župan bo pa naš pristaj g. Tomaž Bračko. — V Zgornji Ročici so se demokratije zbal svoje rdeče barve, zato so sestavili listo »Kmečkih posestnikov«. Ko so pa ljudje pregledali to listo, so rekli: »Tu pa kandidira ves zgornjeročički demokratski štab!« Ta resnica je g. tako poparila, da so grozili s tožbo.

Žerovinci pri Ormožu. Pri nas smo imeli dne 18. dec. volitev župana in svetovalcev. Izvoljen je bil enoglasno za župana Avgust Vraz, posestnik v Cerovcu, na domu slavnega prastrica-pesnika Stanka Vraza. Za svetovalce pa gg. Alojzij Pihlar in Ivan Križan. Ker smo imeli samo eno listo SLS, nismo imeli volitev odbora. Gotovo je malo občin v ptujskem srezu, ki bi se tako lepo skladale kot naša, ki ni nikdar nobenih preprirov in strankarskih bojev, a pri vsem tem tudi vzorno gospodarstvo. Bila je občina zaradi zgradbe novih mostov precej zadolžena, ki pa je zdaj popolnoma brez dolgov ter ima precej prebitka. Zato pa smo občani hvaležni odboru in županu za vso požrtvovalnost.

Grčava pri Sv. Križu blizu Ljutomer. Občinske volitve v Ljutomerskem srezu so za nami. Kakor je bilo slišati, bili so se povsod hudi volilni boji. Ponekod so dosegale te volitve višek razburjenja. Čast lastnemu prepričanju vsakega človeka, toda da bi človeška bitja, ki stanujejo pod krovom ene občine, uporabljala taka sredstva, kazala take strankarske strasti, to pa že presega vse običajne mere. Nočem na široko razpravljati o različnih kapacitetah poedinih občin, na kratko hočem z ozirom na razmere v naši občini vsem tistim, ki so pomagali rušiti občinsko slogo in skupno delovanje, poklicati v spomin te-le resnice: 1. Sloja jači, nesloga tlačil! 2. Inteligenca in razumnost človekova se ne kaže v zahrbtnem sovraštvu, le kdor nasprotniku skaže ljubezen, nosi žrjavo na njegovo glavo. 3. Pomniti treba, da privezani kozel v sredini hleva ne more razbiti s svojo trdo glavo trdnega zida, ker ga ne doseže. 4. Ne želi, česar ne moreš doseči. 5. Ne veruj, kar sploh ni mogoče, ali o čem nisi natančno podučen. Vsem onim volilcem pa, ki so pomagali k temu, da se je dosegel namen skupnosti dveh vasi naše občine ter jih strnil v eno nepremagljivo vrsto, izražam tukaj iskreno zahvalo! Želim, da bi tudi oni, kateri so ovirali naše skupne cilje ter delovali proti našemu prvemu in skupno določenemu sporazumu, izprevideli zlato resnico, koje posledice sedaj bridko čutijo na svoji lastni koži: Nespamet se sama kaznuje! — Martin Makovec, župan.

Ljutomer. Pri naših občinskih volitvah smo imeli tri liste. Kljub najhujšemu pritisku demokrati niso dobili več kot 7 mandatov. Domača gospodarska in ljudska lista pa 10 mandatov. Pri volitvi župana so demokrati podlegli. Izvoljen je županom priljubljeni g. Fric Zemljik, za podžupana pa g. J. Džak. Upamo, da poneha doslej sokolski komando v občinskem svetu. Čimbolj boste napadali naše poštene gospodarje, tem bolj bomo bojkotirali Sokolski dom! Le tako naprej in mi se bomo spametovali. Zdaj pa le pridno na delo za občinski blagor!

Sv. Trojica v Haložah. Načelstvo Gorce in Dežne se je ponovno — in to že četrtič zaupalo dosedanjemu županu g. Antonu Turk. Prvič — takoj po preobratu 1919, ko je bilo treba spraviti gospodarstvo občine iz rok Nemcev, oziroma v slovenske. Drugič leta 1921, tretjič 1924 in četrtič 26. decembra 1927.

toliko je enkrat povedala, da jo čaka božje poslanstvo... da, ti si nagnal v smrt njo, ki te je tako zelo ljubila... Ti si jo umoril!

Mutsuhito Dsain je stisnil usta in tiho jokal.

— Vem... — je žalostno mrmral.

— Najslajše poljube je zbiral, da bi ti jih dala, ko bi prišel domov iz bele dežele, toda ti nisi maral za njeno cvetlično ljubezen, ki je bila bolj čista, ko molitev, ki se dviga v nebo. Reci, ali te ne boli srce, g. Mutsuhito Dsain, ali se ti ne smili ubogo malo deklet?

Znanstvenik je nemo prikimal in vroče solze so mu padale na belo preprogo.

Breskev je tiho javkala.

— Umolknila je njena kitara, s katero je pozdravljala Vzhajajoče solnce in je govorila s tvojo dušo... Ni več Zvončka... in malega dekleta... in tudi jaz sem osirotela na stara leta, sedaj me gotovo odpošlješ od hiše, ker več nimam hčere...

— Ne, — je stresel z glavo znanstvenik, — ne odpoljšem te, le ne uniči me v teh boleasnih trenutkih. Ne jokaj! Morda boš še danes videla hčer in posvečeni mrtvi obraz, ker jo domov pripeljem...

— O, gospod, — ga je debelo gledala, — kako bi jo mogel pripeljati domov, ko je tako daleč? — je dvomljivo stresala z glavo. — Sedaj tudi tebe pomilujem in prosim te, pazi, da se ti možgani ne zmedejo...

Mutsuhito Dsain je v temni boli zrl predse.

— Breskev, pazi na hišo. Pismo ti dam, da bo tvoja, ako bi ne prišel nazaj. Redarji čuvajo hišo, nikomur ne povej, ako slučajno skrivaj odidem, da bi pripeljal Zvončka... Ali si razumela?

— Da, — je jecljala hvaležno.

— Ne boj se, dovolj yen-ov dobiš. Tu imaš... Sedaj pa me pusti, ker duša je zlomljena in rad bi počival...

— Ko utrujen golob na zeleni veji, — se je do zemlje priklonila in v očeh ji je sijala neka lakomna hvaležnost.

Priklanjajoč se je odšla. Se je že vživela v neizpremenljivo usodo. Umrla je. Zvonček, več ne bo zvončkljala. Mutsuhito Dsain se je zamislil.

Zrakoplov.

Na zgornjem podstrešju je električni stroj, ki ga je sam sestavil. V nekaj urah bo v San-Francisku... Naglo se je oblačil. Japonski slovesni plašč je oblekel. Kaj naj

nese s seboj? Nič. Le šopek krizantem, ki jih je ubogo deklet lastnoročno vsadilo... Naj usahnejo na njenem grobu, ker je gotovo, da ameriške oblasti ne bodo hotele izročiti njenega trupla.

Brezsummo se je podal na zgornje podstrešje in je opremil elektro-zrakoplov. Potem je obesil šopek cvetlic na sedlo stroja in je skozi okence pogledal dol. Spodaj stojijo redarji, čuvajo vrata. Ploščate kape se komaj zganajo včasih. Srepro pazijo.

Napreji!

Streha zaškripa in skoz odprtino se smeje neskončno nebo. Očve zlate megle zlatolikasto plavajo. Nekaj časa je čakal, potem pa se je vsedel v stroj in je zaprl steklena okna.

Gotovo.

Roko je položil na višinski gubernal in je akumulatorjevo spojnico vtaknil v strojev motor. Električne iskre so zacvrčale. Vijak je zasukal in stroj se je dvignil.

Pozor! — je zaropotalo pred vrati.

Salvo so izstrelili na njega, toda elektro-zrakoplov je v enem trenutku izginil na perutih pramoči, ko misel, ki se dviga v nebo.

XXIV.

Mutsuhito Dsain je letel na »Ptici sveta«. V sekundah so zaostajale za njim milje. Strojna ptica, ki se hrani z zračnim morjem! Perpetuum mobile, ki med neizrekljivo hitrostjo sam izvleče iz zraka električno energijo. Čudo človeškega uma! Peruti nima in vendar lahko preleti ves svet in bi lahko letel brez prestanka tisoč let, ako bi ga ne vodil in mu določil cilja človek, ki že vidi tajne ustvarjajočega božanstva.

V nebesni daljavi se je odprl rudečo-rujav vrtinec. Velikan se bliža! Nože brodiyo spodaj v morju, z orjaškimi rokami prevrača zrak, njegovo gibanje je burja, pogled dolg blisk. Tajfun! Tajfun prihaja z gromječimi koraki... Nebo — zemlja se trese.

Mutsuhito Dsain je pogledal v bliskovite oči bližajočega se orkana in je mislil na to, da z električno ptico preseče srce tajfuna. Ne! Morda bi se »Ptica svetov« itak ne mogla boriti s titansko močjo viharja in on danes mora videti umrli obraz dekleta, da ji lahko položi na onemelo srce sporočilo Dai Nipona, krizantemo... Banzaj! Višinski gubernal se je zganil in električni orol se je v trenutku

dvignil nad črto tajfuna. Tam zgoraj, ze mrzlo zlati solnčni žarek. Spodaj tajfun že besneč trga s tisoči krempelj prsi tresočega se morja. Več milij dolge rane seka na njem in morskemu čelu, ki se zvija v boli, se zbira v vrtince valovske brazde. Japonski vihar! Gromč se vali v zraku in vodi, vetrovni kraterji topo mučejo, ko kaki jekleni bikli, ki s temnimi parklji krešejo strele na penasti lobanji podjarmljenega morja. Tajfun! O, tisočroki Kwannon, kako veličasten in strašen si!

Orjaški veter z dlanmi zajema morje in s strašnim glasom pretresa nebeško obzorje ko kak svet uničujoči kij. V rudeče-rumenih razpokah se vidi penete morje. Banzaj! Ptica svetov leti zgoraj, v solnčnem svitu, ko človeške sanje, ki so zmagale nad realnostjo.

In Mutsuhito Dsain se je zamislil nad bodočnostjo. Pride čas, ko iz milijonletnega prahu vstali človeški duh, katerega prvi žarek je on, zmaga nad vsemi zakoni fizičnega sveta. Milijoni ljudi si prilastijo tajne stvarjenja sveta, ki jih Bog — Stvarnik ni zaprl pred sinovi in dedič teh skrivnosti bo rumenokožec. O, koliko muk in trpljenja bo do takrat! Strahote vojsk pretresajo človeško dušo v boju ras, v katerem bo zmogovalec poglavar tuvanskih ljudstev: Japonska. Ker ta stroj, — Ptica svetov — bo na električnih perutih prevažala rumene legije nad zapadna ljudstva in ta ne bodo mogla bežati nikamor, ne na morje, ne na hribe, niti pod zemljo ne, saj bo orožje Ptice svetov fulminoid, električni stroj. Fulminoid! Daljne zvezde lahko rušijo z njim zmagoviti tuvanski narodi in zemlja lahko pošlje žarek skozi kozmične prostore svetovnega etra do skrajne točke Mlečne poti (Rimske ceste). In ta moč bo v strašnih vojnah v znamenju Kristusa — Bude, v miru in ljubezni in vladala pomirjevalno človeštvo.

Da, pride dan, ta bleščeči praznik sveta, ko se pomirjene milijonske množice najdejo kot bratje; ko preneha nevoščljivost, ljubosumnost, lakomnost, laž, sovraštvo, greh; ko bodeta nebo in zemlja skupno peli hozano v večnem jutru očiščenja in svetega človeštva! Ljubezen ne bo bolela... ker bo umsko prosti človek z majhno pravico jasno videl ženska srca! O, toda kaj pomaga? Kaj pomaga vse to? Ko bo iz neskončne sinfonije miru manjkalo enega glasu, brenkanja na kitaro. Udarcev plemenitega, požrtvovalnega ženskega srca. To je njegovo malo deklet. Zvonček...